

بدون شناخت و تحقیق

هادی هاشمی، رئیس پلیس پیشین راهور پایتخت: سال‌ها پیش نیز قرار شد برای عابران پیاده متخلف جرایمی در نظر گرفته شود، ولی ما نتوانستیم این طرح را به‌درستی اجرا کنیم؛ چون بنستر اجرایی شدنش مهیا نبود و این تصمیم به مرحله اجرایی شدن نرسید. درباره جریمه افرادی که از ماسک استفاده نمی‌کنند نیز شرایط به همین شکل

جزئیاتی از اجرای طرح جریمه شهروندانی که پروتکل‌های بهداشتی را رعایت نمی‌کنند

بدون ماسک خارج نشوید

مریم خباز

جامعه

برخورد با متخلفان، سرو شکلی دارد و در پنج حوزه‌تعریف شده که قرار است مجازات‌ها به چه سمتی باشد، نحوه اجرای قانون جدید جای بحث است، طوری که نمی‌دانیم از امروز اگر در کوی و برزن بدون ماسک ظاهر شویم چه کسانی و با چه روشی با ما برخورد خواهند کرد. با این حال بهتر است همه به هوش و به کوش باشیم، چون مردم عادی، اصناف، کارمندان، مسافران و راننده‌ها و بیماران همگی پتانسیل جریمه شدن را دارند اگر واقعی به قانون ماسک اجباری ننهند.

جریمه مردم عادی

اکنون دوروز است که خروج از خانه در تهران منوط است به استفاده از ماسک، به این معنی که ماسک‌زدن از در خانه اجباری است و تا زمان بازگشتن به خانه این ماسک‌ها همچنان باید روی صورت تهرانی‌ها باقی بماند. بی‌اعتنایی به این نکته، روز شنبه به عنوان روز نخست اجرای طرح پیامدی نداشت به طوری که دیروز به‌وضوح و پر تعداد می‌شد آدم‌های فاقد ماسک را دید و شمارش کرد. از امروز و پس از جلسه روزگدشته ستاد ملی مقابله با کرونا که رئیس‌جمهور از بسته‌تنبیهی ستاد رونمایی کرد، اما قاعدتا قضیه باید فرق کند. البته هیچ کدام ما نمی‌دانیم اگر یکی از متخلفان باشییم به چه نحوی با ما برخورد خواهد شد ولی طبق گفته حسن روحانی اگر شخصی عادی باشییم و به هر دلیلی پا در شهر گذاشته باشیم، اگر ماسک به صورت نزنیم ۵۰ هزار تومان جریمه خواهیم شد. رئیس‌جمهور جزئیات این جریمه‌شدن را البته شرح نداد ولی گفت نیروهای پلیس، بسیج و ناظران و بازرسان وزارت بهداشت مشخصات افراد متخلف را ثبت می‌کنند و این افراد مکلفند ظرف دو هفته پول را به حساب وزارت بهداشت واریز کنند.

معلونت آلوده‌پشتیبانی ناجا

آگهی مناقصه عمومی شماره ۹۹/۱۰۰/۶

معاونت آما د و پشتیبانی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در نظر دارد، **تعداد ۳ قلم کالای پوشاک شامل تشک با رویه، کلاه بافتنی زیتونی و بالش با رویه، ۲ قلم کالای مواد غذایی شامل: روغن مایع سرخ کردنی، ماکارونی، یک قلم مطبوعات مقوای گلاسسه ۲۵۰ گرمی و ۲ قلم اقلام سرمایه‌ای کانکس کانتینری، کمند جالباسی فلسزی مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای تامین نماید.**

تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان واجد شرایط و دارای مدارک قانونی می‌توانند از تاریخ **۹۹/۰۷/۱۹** تا تاریخ **۹۹/۰۷/۲۱** با در دست داشتن رسید بانکی به مبلغ بیست و پنج هزار (۲۵/۰۰۰) ریال بابت هر قلم واریزی به حساب شماره **۵۱۵۱۱۵۸۱۰۳۰۰۸** هزینه سایر منابع معاونت آما د و پشتیبانی ناجا نزد بانک سپه به مرکز خرید این معاونت واقع در کیلومتر ۱۸ جاده مخصوص کرج، خیابان ۶۳ (ملک) نرسیده به بانک قوامین، پلاک ۱۲ جهت دریافت اسناد و مدارک مناقصه مراجعه و پیشنهادهای خود را تا ساعت ۱۷ مورخ **۱۳۹۹/۰۷/۲۹** به صندوق پیشنهادات مستقر در دبیرخانه آن مرکز ارایه نمایند.

● **ضمناً هزینه چاپ آگهی برعهده برندگان مناقصه می‌باشد.**

معاونت آما د و پشتیبانی ناجا

است، چون به نظر می‌رسد ساز و کاری برای اجرای آن وجود ندارد. البته موضوع مهم این است که برخی از این طرح‌ها اگر شامل جمعیت محدودی از افراد شود، شاید قابلیت اجرایی داشته باشد، اما اگر جمعیت هدف طرح قابل توجه باشد، قطعا در اجرا با مشکل جدی مواجه خواهیم بود. این‌طور که ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام کرده است، به طور

جریمه مسافران

در تهران میلیون‌ها نفر مسافر ناوگان حمل و نقل عمومی‌اند و از ۵۰اتیر که استفاده از ماسک در این سیستم اجباری شد به‌جز جمعیتی محدود همه آموخته‌اند که نباید بدون ماسک وارد شوند.

تمکین از قانون اجباری شدن ماسک در مترو اکنون تقریباً همگانی است و متخلفان انگشت‌شمارند، اما در اتوبوس و تاکسی تعداد افراد بدون ماسک چندین برابر است و حتی راننده‌ها نیز جزو قانون‌شکنان هستند.

طبق مصوبه دیروز ستاد مقابله با کرونا در ناوگان حمل و نقل عمومی نیز از امروز تا اطلاع ثانوی، نیروی انتظامی، بسیج و بازرسان و ناظران وزارت بهداشت دست به کار خواهند شد و برکه جریمه خواهند نوشت.

مطابق توضیح رئیس‌جمهور ظاهرا شدت عمل بازرسان در مورد تاکسی‌ها بیشتر خواهد بود به طوری که اگر راننده‌ای ماسک نزند ۱۰۰هزار تومان و اگر مسافر بدون ماسک سوار کند بابت هر نفر ۲۰هزار تومان جریمه خواهد شد.

برخلاف سایر حوزه‌ها که مکانیسم عمل بازرسان مبهم و گنگ است در مورد تاکسی‌های متخلف اما موضوع شفاف‌تر است به طوری که رئیس‌جمهور شرح داد که پلیس راهور برای جریمه‌کردن مسوولیت تام دارد و می‌تواند به محض دیدن تخلف، پلاک تاکسی را یادداشت کند و براساس کد تخلفی که در اختیار پلیس قرار می‌گیرد، راننده‌های بدون ماسک و حامل مسافران فاقد ماسک را جریمه کند.

چند پرسش و چند نگرانی

جریمه مردمان متخلف در عهد کرونا، چیز عجیب و غریب و تازه‌ای نیست. بسیاری از کشورهای دنیا ماه‌هاست به ابزار جریمه مجهز شده‌اند و بدون شوخی با متخلفان برخورد می‌کنند. پس روی آوردن ستاد ملی مقابله با کرونا به این روش، چیز عجیبی نیست. آنچه عجیب است، دیر اقدام کردن ستاد است.

در ماه‌های تیر و مرداد که مسؤولان ما برای مقابله با ماسک نزدن، مشغول دست‌دست‌کردن بودند، در هلند هرکسی که در ناوگان حمل و نقل عمومی ماسک به صورت نداشت، ۹۰ یورو جریمه می‌شد و

در اوکراین هم جریمه حضور بدون ماسک در مکان‌های سروپوشیده ۱۷ هزار گریونا بود. در آن تاریخ در استرالیا به‌ویژه در ایالت ویکتوریا که کرونا در آن حادث‌تر از بقیه مناطق بود، پلیس به همراه ارتش در خیابان‌ها حضور داشت و افراد بدون ماسک را بدون فوت وقت و در لحظه ۲۰۰ دلار جریمه می‌کرد. در ترکیه و در همسایگی ما نیز اگر کسی بدون ماسک به مکان‌های ممنوعه وارد می‌شد، ۹۰۰۰ لیر جریمه در انتظارش بود.

در روزهایی که کشورهای اروپایی و آسیایی داشتند با جدیت کامل، ماسک زدن را با قوه قهریه جا می‌آنداختند، ما مشغول تماشا و احیاناً بالا و پایین‌کردن مصلحت‌ها بودیم. حالا هم که پیک سوم کرونا در کشورمان شدیدتر از قبل ظاهر شد، با مصوبه‌ای ظرفیم که هزار لیک ابهام دارد.

دیروز پیگیری‌های ما نشان داد که پلیس راهور تازه مشغول نگارش آیین‌نامه نحوه برخورد با متخلفان شده؛ طبیعی است به نتیجه رسیدن این آیین‌نامه و عملی‌شدنش روزها طول خواهد کشید.

علاوه بر این مشکل، دقیقاً معلوم نیست به غیر از پلیس راهور که برای اعمال جریمه راننده‌ها وظیفه ذاتی دارد، بقیه نیروهای پلیس کجای زنجیره مقابله ایستاده‌اند و به چه نحو و در چه شرایطی با افراد فاقد ماسک برخورد خواهند کرد.

همچنین هنوز مشخص نیست که نقش نیروهای بسیج در این میان چیست و آنها با چه مکانیسمی با متخلفان برخورد خواهند کرد. آیا قرار است آنها مشغول تذکر مشتري شوند یا وظیفه‌ای فراتر از این دارند. اگر قرار است مثل پلیس راهور، مردم را جریمه کنند و به متخلفان شماره‌حساب بدهند، چطور قرار است، اعتماد مردم را جلب کنند.

کلاهبرداری با عناوین جعلی پلیس و بازرس و ناظر هم یکی از نگرانی‌های جدی در این طرح است، زیرا هر کسی با ادعای مامور بودن، از این پس می‌تواند با مردم درگیر شده و از آنها اخاذی کند.

اطلاعاتی که دیروز رئیس‌جمهور در اختیار مردم قرار داد، ابهامات زیادی در مورد نحوه شناسایی افراد متخلف دارد. مثلاً ما نمی‌دانیم از طریق کد ملی شناسایی خواهیم شد یا از طریق دوربین‌های سطح شهر و کنترل‌های نامحسوس. رئیس‌جمهور در این باره سکوت کرد. شاید به این دلیل که به مردم جزئیات ندهد و موضوع مبهم بماند تا مردم از ترس جریمه شدن، ماسک بزنند. اما اگر واقعی به موضوع نگاه کنیم، شناسایی متخلفان از طریق دوربین و کنترل‌های نامحسوس (به‌جز موضوع تاکسی و اتوبوس) تقریباً نشدنی است، حتی از طریق ماموران و کنترل‌های محسوس هم بسیار سخت است.

اگر فرض بگیریم که ماموران تک به تک با متخلفان مواجهه حضوری داشته باشند و از آنها کد ملی بخواهند امتناع افراد از ارائه کد ملی بسیار راحت است، مگر این‌که کار به زد و خورد بگشدد که قطعاً این خواسته دولت نیست.

نحوه وصول جریمه‌ها نیز از ابهامات این طرح است و در حالی که دولت به این جریمه‌ها به چشم منبع درآمد برای وزارت بهداشت نگاه می‌کند، نقد شدن جریمه‌ها بعید به نظر می‌رسد همچنان که هنوز خیل عظیمی از مردم از پرداخت عوارض آزادراهی سرباز می‌زنند.

به همین دلیل است که نگاه‌های نقادانه‌ای نسبت به طرح ستاد ملی شکل گرفته و عده‌ای به کارآمدی آن تردید وارد کرده‌اند.

علیرضا اسماعیلی، رئیس پیشین پلیس راه کشور که در زمره نقادان است، به ما می‌گوید تصمیم تازه ستاد به لحاظ ساختاری مشکلاتی دارد. همان‌طور که طرح جریمه عابران پیاده هم مشکلات ساختاری داشت و هرگز اجرایی نشد. او می‌گوید زیرساخت‌های چنین برخوردهایی در کشور، ما مهیا نیست و احتمال بالا رفتن تنش در جامعه زیاد است. برای همین بهتر است به جای نگاه سلبی، کار فرهنگی انجام شود.

جریمه بیماران

در میان همه تهرانی‌هایی که در فهرست جریمه مربوط به ماسک قرار گرفته‌اند، بیماران کرونایی تهران نیز حضور دارند، بیمارانی که قاعدتاً باید در قرنطینه باشند اما قرنطینه را می‌شکنند و در جامعه می‌گردند. افراد قرنطینه‌شکن ماه‌هاست که مانع قطع زنجیره انتقال ویروس شده‌اند و بدون این‌که ردیابی شوند به زندگی میان مردم ادامه داده‌اند اما حالا پس از هشت ماه که بسیار دیر به نظر می‌رسد، ستاد مقابله با کرونا می‌خواهد با جولان بیماران در تهران بزرگ مقابله کند. البته روش و چگونگی شناسایی و برخورد با این افراد بسیار مبهم است به طوری که حسن روحانی دیروز تنها گفت کسی که بیمار است و باید در قرنطینه باشد اما دو هفته در خانه نماند برای هر بار تک ۲۰۰ هزار تومان جریمه خواهد شد. رئیس‌جمهور گفت سامانه و ساز و کار این کار کاملاً مشخص است و متخلفان باید ۲۰۰ هزار تومان‌ها را به حساب وزارت بهداشت واریز کنند که اگر نکنند بدهکار شناخته می‌شوند و این بدهی از راه‌هایی که رئیس‌جمهور درباره‌اش حرفی نزد وصول خواهد شد.

بهانه‌تراشی نکنید!

از ایرج حریرچی، معاون کل وزارت بهداشت و درمان نیز درباره طرح جریمه نزدن ماسک می‌پرسیم. او می‌گوید درآمدی که از جریمه به دست می‌آید، برای پیشگیری و درمان کرونا هزینه می‌شود. وزارت بهداشت برنامه‌ای برای اختصاص یا خرید ماسک برای مردم با اقشار کم درآمد ندارد و این در حالی است که در فروشگاه‌ها ماسک باقیمت‌های متنوعی به فروش می‌رسد.

وقتی از حریرچی درباره دلیل بی‌توجهی به یکپارچه کردن قیمت‌های ماسک می‌پرسیم، جواب می‌دهد: «این حرف‌ها بهانه‌تراشی برای ماسک نزدن است. شما باید کمک کنید تا مردم ماسک بزنند، نه این‌که بهانه‌ای بتراشند تا آنها ماسک نزنند.»

لیلا شوقی

جامعه

معاون فنی مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت:

تخلف‌ها را گزارش کنید

لیلا شوقی

جامعه

● **مبلغ جریمه‌ها چطور تعیین کردید؟**

وزارت بهداشت، بررسی‌هایی درباره شرایط اجتماعی و توان پرداخت جریمه‌ها و این‌که این رقم تا چه حدی می‌تواند بازدارنده باشد، انجام داد و بعد این ارقام را پیشنهاد کرد و مبلغ جریمه به تأیید ستاد ملی مبارزه با کرونا رسید.

● **چه ضمانت اجرایی برای پرداخت جریمه وجود دارد؟**

طیف گسترده‌ای از این جریمه‌ها به دستگاه‌های دولتی و اداری برمی‌گردد. بسیاری از کارکنان در دسترسند و تخلفات اداری افراد حقوق‌بگیر، رصد می‌شود. اگر پرسنل اداره و شرکتی تخلف کند، جریمه از حقوق او کسر می‌شود. کسب‌وکارها هم پروانه کسب دارند و در صورت بروز تخلف، آنها در دسترسند و جریمه را پرداخت می‌کنند. بخشی از این افراد هم عابران پیاده هستند، کسانی که ماسک انداخته باشند، اما با کد ملی، شهروند حقیقی هستند. با فناوری و وسایلی که نیروی انتظامی دارد، می‌توان آنها را شناسایی کرد و با پیامک تخلف آنها را اطلاع داد.

● **آیا به‌نظری‌رسد نتوان همه متخلفان را جریمه کرد.**

متخلف حتی اگر شغلی هم نداشته باشد، هر وقت بخواهد از خدمات اجتماعی استفاده کند، ابتدا باید جریمه‌اش را پرداخت کند.

● **آیا نیروی انتظامی برای شناسایی افرادی که ماسک نمی‌زنند، در همه خیابان‌ها و کوچه‌ها دوربین دارد؟**

پلیس برای برخورد با متخلفان همه ابزار و نیرویش را به کار می‌گیرد. علاوه براین پلیس به شکایت افراد نیز رسیدگی می‌کند و در صورت مشاهده تخلف، افراد می‌توانند با سامانه ۱۹۰ تماس بگیرند و تخلفات را گزارش کنند.

● **جریمه‌های پرداختی کجا هزینه می‌شود؟**

به وزارت بهداشت پرداخت شده و برای برنامه‌های پیشگیرانه هزینه می‌شود.

● **بیشتر توضیح می‌دهید؟**

جزو مصوبات ستاد ملی مبارزه با کروناست که جریمه‌ها برای پیشگیری از کرونا هزینه شود.

● **به‌نظر می‌رسد با اجرای این طرح به اقشار کم‌درآمد هزینه بیشتر تحمیل شود، چون خیلی‌ها هنوز به ماسک باقیمتی که مدیران می‌گویند، دسترسی ندارند.**

در مصوبه جدید، قیمت ماسک معلوم و مشخص شده است.

● **آیا جدا شده از دولتی شدن قیمت ماسک می‌گذرد، چر مدیری که برای قیمت‌گذاری سهل‌انگاری کرده جریمه نمی‌شود؟**

قیمت‌گذاری برای ماسک به عهده وزارت صمت است. در وزارت بهداشت حتی یک کارگروه هم نیست که خالتی درباره قیمت‌گذاری داشته باشد. بهتر است که از وزارت صمت بپرسید چرا قیمت‌گذاری راتابه حال انجام نداده است.

● **مساله دیگر این‌که بازرسان شما چگونه باخبر می‌شوند بیمار مبتلا به کرونا از قرنطینه خانگی خارج شده‌است؟**

وزارت بهداشت سامانه‌ای دارد که در آن، مشخصات افرادی را که آزمایش‌شان مثبت است، ثبت می‌کند. در صورتی‌که این افراد از قرنطینه بیرون بیایند و به محل کار بروند یا در سطح شهر حضور یابند، همکاران آنها می‌توانند به ما اطلاع دهند و ما آنها را جریمه می‌کنیم.

● **شاید هم کار نشان نگویند که آنها دور محل کار حاضر شوند.**

ما سامانه‌ای برای این کار داریم، حتی اگر متخلفان در مترو حاضر شوند و به شخصی هم گفته باشند، ما متوجه می‌شویم.

● **سرانجام این طرح را چگونه می‌بینید؟**

نظر شخصی من درباره این طرح مثبت است.

این طرح فعلاً در تهران اجرایی می‌شود و شهروندان پایتخت درک می‌کنند این طرح برای سلامت خودشان است و مانند قانون اجباری شدن بستن کمربند ایمنی خودرو، این قانون را هم باید رعایت می‌کنند. به‌نظم ۷۰ تا ۸۰ درصد مردم به این طرح پایبند خواهند بود.

